NEDERLANDSTALIGE BENOEMINGSCOMMISSIE
VOOR HET NOTARIAAT
Beenhouwersstraat, 67
B 1000 Brussel
Tel. 02 506 46 44 Fax 02 506 46 49 info@bcn-not.be

VERGELIJKEND EXAMEN 2003 TOT RANGSCHIKKING VAN DE KANDIDAAT-NOTARISSEN

SCHRIFTELIJK GEDEELTE

Brussel, Zaterdag 8 maart 2003 (voormiddag)

VRAGENLIJST nr III
CONSULTATIES - CLAUSULES

Deze vragenlijst bevat 6 ***keuzevragen*** *; deze tellen elk voor 7 punten.*
U moet er ***vier*** *kiezen en* ***uitsluitend op de gekozen vier vragen antwoorden***
in de hiervoor voorziene vakjes. Als U meer dan vier vragen beantwoordt,
zal alleen met de eerste vier antwoorden rekening gehouden worden.

Totaal voor deze vragenlijst : 28 punten.

III.1. Alfons en Suzanne, beiden van Belgische nationaliteit, zijn gehuwd zonder huwelijkscontract in 1982. Zij hebben drie kinderen : Anne (20 jaar), Piet (15 jaar) en Louise (12 jaar).

Alfons is werkzoekende. Suzanne is topambtenaar bij de Europese Gemeenschap. Zij zien het samen niet meer zitten en beslissen uit de echt te scheiden door onderlinge toestemming. Zij consulteren Mter Viktor Hoofd, notaris te Temse, en vragen hem de overeenkomsten voorafgaandelijk aan EOT op te stellen, op volgende basis.

Er zijn geen andere onroerende goederen dan de gezinswoning, nml. een mooie villa te Sint-Genesius-Rode, eigen goed van Suzanne; dit goed zal haar blijven toebehoren, en zij zal het verder bewonen met de kinderen. Er zijn geen schulden. De meubelen zijn reeds verdeeld. Mevrouw behoudt de *VW Passat*. Ieder behoudt zijn eigen rekeningen. Alfons behoudt de rekeningen op zijn naam. Er zal geen onderhoudsbijdrage verschuldigd zijn, ook niet na de echtscheiding.

Wat de kinderen betreft, verklaart Alfons het volgende: "Ik wil geen contacten meer hebben met mijn vrouw noch met mijn kinderen; ik ga mij in het buitenland vestigen. Ik wil mijn kinderen niet meer zien en wens dan ook geen bezoekrecht. Ik wil ook niet tussenkomen in de kosten van hun onderhoud en opvoeding, hetgeen mij toch niet mogelijk zou zijn gelet op mijn precaire financiële toestand". Suzanne gaat hiermee akkoord en verklaart: " Ik aanvaard die voorwaarden. Ik wil van Alfons niets meer horen en met hem niets meer te maken hebben."

Beiden vragen aan de notaris dat deze overeenkomst over de kinderen ten titel van definitieve en onherroepelijke dading in de akte zou opgenomen worden, dat de akte zo spoedig mogelijk zou verleden worden, en dat het dossier onmiddellijk daarna zou ingediend worden bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Dendermonde, want, voegt Suzanne er aan toe "Ik ken teveel magistraten die op de rechtbank van Brussel zetelen."

Hoe zal notaris Hoofd :

1. reageren ten aanzien van de vraag van Suzanne over de keuze van de rechtbank en van de gewenste regeling in verband met de kinderen ?
2. de clausule i.v.m. de kinderen opstellen, zo bondig mogelijk, maar ook op de wijze die het dichtste zou aanleunen bij de wensen van de partijen ?

1. Advies van de notaris :

OVER DE KEUZE VAN DE RECHTBANK TE DENDERMONDE:……..……

……...……

……...……

……...……

OVER DE GEWENSTE REGELING OMTRENT DE KINDEREN:…….....…

……...……

……...…….....……..…

……...……

……...……

……...……

……...……

……...……

……...…….....……..…

……...……

……...……

……...……

……...……

……...……

……...……

……...……

……...……

……...……

2. Clausule i.v.m. de kinderen :

……...……

……...……

……...……

……...……

……...……

……...……

.../...

.../...

……

……

……

……

……

……

……

……

……

III.2. Mr en Mw De Lente–Winters, beiden op brugpensioen, hebben drie lieve meerderjarige dochters, met dewelke zij de beste verstandhouding hebben, allen van Belgische nationaliteit en wonende in België.

Hun spaarcenten hebben zij in vastgoed geïnvesteerd: hun gezinswoning te Zottegem, een appartement te Blankenberge en een hoevetje niet ver van Dinant. Deze drie goederen blijken thans ongeveer dezelfde waarde te hebben. Na beraad met hun dochters wensen zij deze goederen te schenken, toe te bedelen of te legateren aan hun dochters, met name hun woning aan hun oudste dochter Lieve, het appartement aan de jongste Therese, en het hoevetje aan Francine.

Zij komen raad vragen aan hun notaris, hoe zij dit nu reeds zouden kunnen vastleggen, daar zij vrezen dat de familiale verstandhouding na hun dood misschien in gevaar zou kunnen komen door de inmenging van de schoonzonen. Het is niet onbelangrijk te weten dat de ouders geen huwelijkscontract hebben gesloten, dat zijn hun stelstel niet gewijzigd hebben en dat de ouders samen of de langstlevende onder hen, tot hun laatste dag, het vruchtgebruik van die goederen wensen te behouden.

Welke oplossingen, zou U, als notaris, voorstellen, met in het kort de voor- en nadelen van elke oplossing (zowel op burgerlijk vlak als op het vlak van de kosten) :

1. in het geval dat de ouders er niet voor terugschrikken onmiddellijk registratierechten (schenkingsrechten) en aktekosten te betalen ?
2. in het geval noch zij, noch hun dochters over financiële reserves beschikken, en dus ook niet wensen registratierechten en aktekosten te betalen ?

1. Eerste geval :

……

……

……

……

.../...

.../...

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

2. Tweede geval :

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

III.3. De Heer Jan Plezier heeft een hofstede met gebouwen en 75 hectaren grond geërfd van zijn ouders. Sedert generaties exploiteert de familie Buitenboer dit landgoed. Vader Ernest Buitenboer gaat nu met pensioen. Zijn zoon Victor wenst het bedrijf over te nemen en stelt de eigenaar voor een loopbaanpacht af te sluiten.

Jan Plezier komt Albert Zegel, zijn familienotaris, vinden. Hij vraagt informatie over de loopbaanpacht, en de voor– en nadelen ervan.

Welke informatie kan de notaris hem, verschaffen over de loopbaanpacht en over de voornaamste voor– en nadelen voor de eigenaar ?

1. Informatie over de loopbaanpacht :

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

2. Voordelen voor de eigenaar :

……

……

……

……

……

……

……

.../...

.../...

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

3. Nadelen voor de eigenaar :

……

……

……

……

……

……

……

III.4. Pierre Bonhomme (55 jaar) en Bea Vrijgezel (52 jaar), niet verwante personen, beiden van Belgische nationaliteit, hebben een verklaring van wettelijke samenwoning afgelegd vóór de ambtenaar van de burgerlijke stand te Namen op 18 november 2002. Zij woonden toen al drie jaar samen in Namen.

Op 22 november 2002 had Pierre een levensverzekering afgesloten op zijn hoofd met als begunstigde Bea.

Op 23 december 2002 zijn Pierre en Bea verhuisd (en ook ingeschreven in het bevolkingsregister) naar Brugge, in een huis dat zij bij notariële akte van 17 december 1997 samen hadden aangekocht, met een beding van aanwas in volle eigendom ten voordele van de langstlevende.

Op 2 februari 2003 overlijdt Pierre ten gevolge van een verkeersongeval. Bea komt vandaag raad vragen aan haar notaris, en stelt volgende vragen :

1. Zal ik erven van Pierre ?
2. Welke zijn de burgerrechtelijke en fiscale gevolgen van de levensverzekering ?
3. Welke zijn de burgerrechtelijke en fiscale gevolgen van het beding van aanwas ?
4. Waar moet de aangifte van nalatenschap ingediend worden ?

Wat moet de notaris antwoorden? Motiveer uw antwoord.

1. Over de nalatenschap van Pierre:

……

……

……

……

2. Over de levensverzekering :

BURGERRECHTELIJK: ……

……

……

……

……

FISCAAL: ……

……

……

……

……

3. Over het beding van aanwas :

BURGERRECHTELIJK: ……

……

……

……

……

FISCAAL: ……

……

……

……

……

……

4. Over de aangifte van nalatenschap :

……

……

III.5. Nick Taalop, een weduwnaar, topmanager in de glasvezelindustrie en hoofdaandeelhouder van "*Schoonoptiek NV*", met een personeelsbestand van ongeveer 250 personen, heeft twee meerderjarige zonen die er niet in geslaagd zijn hun universitaire studies te voltooien.

Hij is voornemens een bedrijf op te starten, om een nieuw produkt op de markt te brengen en wil zijn beide zonen in deze zaak betrekken in het kader van een op te richten NV met een aanvangskapitaal van 900.000,00 euro, vertegenwoordigd door 900 aandelen z.n.w., waarop elk van zijn zoons zal inschrijven tot beloop van 270 aandelen, terwijl hij een minderheidsparticipatie zal nemen van 360 aandelen.

Hij raadpleegt Eric Smokkel, zijn notaris en vraagt hem, inachtgenomen het gebrek aan ervaring van zijn zoons, een vennootschapsstructuur in het kader van een NV uit te werken waarbij zijn zoons een minimale verantwoordelijkheid zouden moeten dragen voor het geval de zaken verkeerd zouden uitlopen en waarbij hij in ieder geval de controle van de vennootschap wenst te behouden, ondanks zijn minderheidsparticipatie, zowel wat betreft de bestemming van de jaarlijkse bedrijfsresultaten als op het vlak van het management.

Welke voorstel(len) zou notaris Smokkel kunnen doen en waarom ?

…/…

.../...

III.6. Jef Van Ommezele, kaderlid van een multinational, is al 35 jaar gehuwd met Emma Troost, zonder huwelijkscontract. Bij zijn opruststelling, op 2 januari 2000, geniet hij van een zeer degelijke groepsverzekering, die door zijn werkgever werd onderschreven en die hij kan opnemen, hetzij onder de vorm van een netto-kapitaal van 600.000,00 euro, hetzij onder de vorm van een maandelijkse rente (geïndexeerd) van 3.000,00 euro. De heer Van Ommezele, heeft gekozen voor het verzekerd kapitaal van 600.000,00 euro, en heeft dit bedrag geplaatst op een effectenrekening bij zijn bank (60% in aandelen of beveks en 40% in obligaties).

Sedert zijn pensioen heeft Jef een aantrekkelijke golfster ontmoet met wie hij een relatie heeft aangeknoopt. Emma is toevallig op de hoogte gekomen van deze situatie en heeft haar man op overspel betrapt. Zij heeft op 8 juli 2002 een verzoekschrift ingediend tot het bekomen van de echtscheiding op grond van

bepaalde feiten. De rechtbank heeft de echtscheiding uitgesproken op 10 december 2002 en notaris Hans Stress aangeduid om over te gaan tot de verrichtingen van vereffening-verdeling van de ontbonden huwgemeenschap. Tijdens deze verrichtingen werd een overeenkomst bereikt tussen partijen met betrekking tot de verdeling van het gemeenschappelijk vermogen, ter uitzondering van de effectenportefeuille, waarvan de beurswaarde fel geslonken was.

De advocaat van Jef houdt staande dat deze portefeuille een eigen goed uitmaakt omdat de premies uitsluitend betaald werden door zijn vroegere werkgever; dat dit kapitaal moet gelijkgesteld worden met een bijkomend pensioen en dat dientengevolge het recht op een pensioen of soortgelijke uitkering dat een der echtgenoten bezit, hem eigen is (art 1401, 4. BW). Daarentegen beweert de advocaat van Emma dat het groepsverzekeringskapitaal moet beschouwd worden als vergoeding die het beroepsinkomen vervangt of aanvult en dus deel uitmaakt van het gemeenschappelijk vermogen (art.1405, 1. BW).

Beide argumenten worden aan notaris Stress meegedeeld, met verzoek deze in het proces-verbaal van zwarigheden op te nemen. De notaris zal een persoonlijk standpunt moeten innemen en dit standpunt moeten staven, alvorens de zaak naar de rechtbank te verwijzen. Hou zou hij dit, naar uw mening, moeten doen ?

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

.../...

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

* *
*